XVI Міжнародна науково□практична конференція «Integration of scientific solutions and methods into practice», 24-26 квітня 2023 р., Париж, Франція

Педагогіка

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЄВРОПІ. ШВЕЦІЯ

Віктор Юрійович Литвиненко

Старший викладач кафедри теорії та практики іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

victorlitvinenko0206@gmail.com

Сучасна освіта України має інтегрований характер і спрямовує свій погляд на освітню систему і методи європейських країн. У зв'язку з широкою глобалізацією суспільства, удосконалення та поглиблення міжнародних зв'язків різного рівня виникає потреба у підготовці високого рівня кваліфікації спеціалістів, здатних володіти іноземними мовами на досить високому рівні і використовувати і вводити ефективні підходи у вивченні іноземних мов.

Численні вимоги, які постають перед сучасними спеціалістами у галузі освіти, а особливо вчителями, викликають потребу брати до уваги досвід і найновіші здобутки зарубіжних країн у сфері освіти, аналізувати всі негативні сторони і прагнути до їх подолання. Однією з країн, яка першою приєдналась до Болонського процесу і почала використовувати найновіші методи у навчальній діяльності є Швеція. Тому досвід, який можна перейняти у цієї країни може допомогти у подальшій підготовці висококваліфікованих фахівців в Україні.

Дослідженням зарубіжного досвіду у професійній підготовці вчителів та використанням нових підходів у вивченні іноземних мов займались С. Івашньова, Н. Махиня, Т. Харченко, Н. Авшенюк, В. Базуріна, Ю. Кіщенко, А. Соколова, Н. Яцишина, А. Василюк, О. Кузнєцова, Г. Єгоров, О. Локшина, Л. Пуховська, та ін. Питання щодо організаційної структури освіти у Швеції широко розкрите у працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Зокрема, Р. Ніфарін та І. Луговська розглядали специфіку саме шкільної освіти, стан професійної до університетської підготовки Е. Ісмаїлов, проблеми у вищій школі Ю. Дєрябін, різні аспекти освіти старшої ланки В. Давидова, Т. Зотова, О. Огієнко.

Як було зазначено, особливої уваги вимагає освітній досвід Швеції, яка однією з перших приєдналась до Болонського процесу (1999 р) і поклала початок численним змінам у сфері освіти.

За даними світового рейтингу THE-QS World University Rankings 2011-2012, університети Швеції продемонстрували досить високий рівень позитивних змін. Наприклад, Лундський університет, який у 2011 р. займав 86 місце у світовому рейтингу найкращих університетів, уже в 2012 р. посів 71 місце.

Освіта у Швеції є досить доступною та безкоштовною, адже фінансується з державного бюджету. Мовна складова розглядається як надзвичайно потужний інструмент формування молодої особистості. Навчальні предмети або галузі,

що входять до цієї складової, передусім відповідають за формування початкового рівня таких компетенцій, як володіння рідною та іноземною мовами, здатності до самоорганізації процесу навчання, міжособистісної, міжкультурної та громадянської компетентностей.

Мотивація до оволодіння іноземними мовами простежується на суспільному рівні, адже держава активно проводить політику мультилінгвізму. Вивчення мов відбувається шляхом опанування шведської мови як рідної для шведів, або іноземної для національних меншин, оволодіння англійською мовою як обов'язковим предметом, а також опанування другою іноземною мовою (німецькою, французькою, іспанською).

Вивчення однієї з іноземних мов є обов'язковою умовою у віці від 16 до 19 років. Також у школі пропонується додаткове вивчення ще трьох іноземних мов окрім англійської.

У школах Швеції існують різноманітні методики викладання, вибір яких здійснюється як учителем, так і радою муніципального округу. Найбільшої популярності нині у країні набуло контекстно-мовне інтегроване навчання (Content and Language Integrated Learning (CLIL)), якому відповідає шведська абревіатура SPRINT. Навчання за цією методикою базується на вивченні немовних предметів засобами ІМ, здебільшого англійської. Застосування цього методу в різних школах відбувається по-різному. Це можуть бути два вчителі, які об'єднуються для навчання предмета і мови (міждисциплінарна робота). Інколи один учитель відповідає за навчання предмета і мови.

Також слід зазначити, що підготовка висококваліфікованих спеціалістів у галуззі викладання іноземних мов здійснюється відповідно до закладу, в якому буде працювати майбутній фахівець. Відповідно розроблюються підходи і методи, які є найефективнішими для того чи іншого типу закладу (школа, гімназія, університет).

Таким чином, можна простежити, що вивчення іноземних мов у Швеції посідає дуже важливе місце. Вводяться нові прийоми для ефективного засвоєння мови, усучаснюються методи викладу інших предметів, які за допомогою викладу на англійській мові дозволяють краще засвоїти матеріал.

Найголовнішим є і те, що підготовка майбутніх спеціалістів відбувається структуровано. До вибору учнів пропонується декілька іноземних мов, окрім однієї основної. Також відбувається постійне оновлення навчальних програм, які усучаснюються і розробляються як викладацьким складом, так і державними органами освіти. Запозичення такого досвіду дозволить підняти систему України на вищий рівень і зробити підготовку фахівців та безпосередньо процес навчання більш успішним.

Список літератури:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [наук. ред. С. Ю. Ніколаєва]. – К. : Ленвіт, 2003. − 273 с.

2. Мовчан Л.Г. Використання досвіду Швеції у вітчизняній практиці навчання іноземних мов / Л.Г.Мовчан // Гуманізація навчально-виховного

процесу: збірник наукових праць / за заг. ред. проф. В.І. Сипченка. – Слов'янськ : СДПУ, 2011. – Спец. вип. 7. – Ч. ІІ. – С. 214–220.

3. Foreign Language Teaching in Schools in Europe. National description of SWEDEN. Supplement to the Eurydice study : country reports, 2001. - 15p.

4. Мовчан Л.Г. Професійна модель учителя іноземних мов для гімназій Швеції / Л.Г. Мовчан // Вісник Черкаського університету. Серія : «Педагогічні науки». – Черкаси, 2009. – Вип. 146. – С. 117–120. 6